

Sygn. akt I C 2161/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Izabela Wieczór

Ławnicy : -/-

Protokolant: : starszy sekretarz sądowy Iwona Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Toruniu

przy udziale : Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu

sprawy z powództwa (...) **Banku S.A. W.**

przeciwko **J. Z.**

o zapłatę

1. umarza postępowanie co do kwoty 20 zł. (dwadzieścia zł);
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.417 zł. (pięć tysięcy czterysta siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Izabela Wieczór

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia w elektronicznym postępowaniu upominawczym od pozwanego J. Z. kwot:

- 97.832,92 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- 5.252,18 zł. – bez odsetek,
- 20 zł – bez odsetek. Powód wniósł też o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że strony łączyła umowa bankowa nr (...) z dnia 23.01.2017r na podstawie której bank przekazał pozwanemu środki pieniężne w wysokości i na zasadach określonych w umowie. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego zobowiązania, nie regulując na rzecz Banku płatności w sposób przewidziany w umowie. W związku z naruszeniem przez stronę pozwaną postanowień umowy - Bank na mocy art. 75 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r – Prawo Bankowe wypowiedział umowę. Na skutek tego umowa uległa rozwiązaniu i roszczenie Banku wynikające z niej stało się w całości wymagalne w dniu 11.07.2017r. Na żadaną kwotę składają się : niespłacona należność główna i odsetki.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 11.10.2017r. przekazał sprawę do tut. Sądu wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 20.11.2017r. pozwany wskazał, że z daleko posuniętej ostrożności procesowej, na wypadek wątpliwości Sądu co do prawidłowego wypowiedzenia umowy- fakt złożenia pozwu i zapoznania się z nim przez pozwanego należy traktować jako oświadczenie woli powoda o rozwiązaniu przedmiotowej umowy, a wówczas 30 dniowy termin do zapłaty określony dla pozwanego rozpoczął swój bieg od dnia odebrania przez pozwanego korespondencji z adresu wskazanego w pozwie.

W pozwie powód wskazał adres pozwanego – (...)/3 (...)-(…) Ł..

Pozwany – J. Z. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł zarzut niewymagalności roszczenia twierdząc, że nigdy nie otrzymał od powoda oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Podkreślił, że przesyłka została skierowana na adres ul. (...) T., gdzie nigdy nie zamieszkiwał, a w umowie o udzielenie kredytu podał adres w Ł.. Zdaniem pozwanego doręczenie mu odpisu pozwu nie może zostać uznane za wypowiedzenie umowy kredytu gdyż procedura wypowiedzenia kredytu jest uregulowana w art. 75 Ustawy Prawo Bankowe. Nadto pozwany podniósł, że nie została wykazana wysokość dochodzonego roszczenia, a nadto, że w dniu 22.12.2017r. złożył powodowi oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego (...) Bank w dniu 19.01.2017r. o udzieleniu kredytu gotówkowego. Jego zdaniem oświadczenie to zostało złożone pod wpływem błędu co do wysokości udzielonego kredytu, kosztów kredytu, czasu trwania umowy oraz obowiązku spłaty zadłużenia. Podkreślił, że zawierając umowę kredytu został poinformowany, że wysokość kredytu wynosi 20.000 zł., nie został poinformowany o wysokości prowizji dla banku i pośrednika kredytowego oraz został zapewniony, że po trzech miesiącach kredyt zostanie przepisany na I. H. (1).

W piśmie z dnia 31.01.2018r. powód cofnął powództwo co do kwoty 20 zł. z tytułu opłat i prowizji i wskazał, że na obecnym etapie wartość przedmiotu sporu wynosi 103.085,10 zł. W piśmie tym podkreślił, że powód wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania przekazując kwotę 98.264,08 zł. na wskazane przez pozwanego numery rachunków. Wskazał, że pozwany nie może uchylić się od spłaty przedmiotowego zobowiązania twierdząc, że wypłacone w ramach kredytu środki zostały przekazane przez niego osobom trzecim. Dalej podniósł, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało skierowane do pozwanego na adres dla korespondencji. wskazany przez niego we wniosku o N. Kredyt gotówkowy. Zdaniem powoda oświadczenie to po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone przez operatora pocztowego z adnotacją „nie podjęte w terminie”. Odnosząc się do wysokości żądania powód wskazał, że z wyciągu z ksiąg bankowych wynika, iż na dzień złożenia pozwu wymagalne roszczenie względem pozwanego wynosiło 103.105,10 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Na początku 2017r I. H. (1) poprosił J. Z. o pomoc w zaciągnięciu kredytu. Zapewnił go, że po spłacie kilku rat umowa zostanie „przepisana” na I. H. (1).

(D:ZEZNANIA ŚWIADKA i. H. k, zeznania pozwanego k 274)

W dniu 19.01.2017r. J. Z. złożył wniosek o (...), w którym wniósł o przedstawienie mu przez Bank propozycji maksymalnej kwoty kredytu, jaki Bank może mu udzielić.. We wniosku tym wskazał jako adres zamieszkania i zameldowania – ul. (...) Ł., zaś jako adres dla korespondencji – T. ul. (...), podał dane dotyczące swojego zakładu pracy i osiągniętych dochodów.

(d: wniosek k 105-107)

W tym samym dniu. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. , reprezentowany przez pośrednika kredytowego – (...) S.A. z siedzibą w G. zawarł z pozwanym J. Z. umowę nr (...) o udzielenie (...) , na mocy której udzielił mu kredytu gotówkowego na cele konsumpcyjne w kwocie 98.264,08 zł. Z kwoty tej na cele konsumpcyjne klienta została udostępniona kwota 54.300 zł. natomiast pozostała część kredytu została przeznaczona na sfinansowanie :

- prowizji za udzielenie kredytu – 24.959,08 zł.

- opłaty na rzecz pośrednika finansowego – 19.005,00 zł.

W umowie jako adres zamieszkania pozwanego został wskazany adres – ul. (...) (...) (...) Ł.. Nie wskazano żadnego adresu dla korespondencji. Zgodnie z pkt 5.5 umowy w przypadku opóźnienia się ze spłatą zobowiązania z tytułu kredytu Bank przed skorzystaniem z uprawnienia do wypowiedzenia umowy kredytu miał obowiązek wezwać klienta do uregulowania zaległej płatności , wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych i poinformować go o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia. W myśl pkt 6.2 umowy bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia między innymi w przypadku braku spłaty kwot w terminie ich wymagalności lub niedotrzymania przez klienta innych warunków udzielania kredytu określonych w umowie kredytu.

W pkt 9.10 umowy klient został zobowiązany do poinformowania banku o każdej zmianie swego miejsca zamieszkania, adresu dla korespondencji, nr telefonu, adres e- mail.

Na każdej stronie umowy kredytowej pozwany złożył parafkę , a na ostatniej stronie pozwany złożył czytelny podpis. :Pozwany nie czytał dokładnie umowy.

(d: umowa kk 26-30, zeznania pozwanego k 274)

Powód uruchomił kredyt zgodnie z umową, a pozwany środki przekazał I. H. (1). Pozwany nie spłacał kredytu zgodnie z umową. Umowa kredytowa została przesłana na ul. (...) w T.. I. H. (1) zapewniał pozwanego, że żadna korespondencja z Banku nie dotarła. Pozwany złożył w Banku wnioski o wydanie duplikatu umowy, jako adres na który ma zostać przesłana podał adres w Ł.. Ostatecznie nie przesłano mu duplikatu umowy. Pozwany również telefonicznie informował powoda o zmianie adresu dla korespondencji – podał ponownie adres – ul. (...) w Ł..

(d: zeznania pozwanego k 274v, zeznania świadka I. H. kk 123-124)

Pismem z dnia 24 maja 2017r. skierowanym do pozwanego na adres – ul. (...), (...) (...) T. powód wypowiedział w/w umowę kredytu w związku z niedotrzymaniem terminów płatności rat. Powód zażądał spłaty całości kredytu w kwocie 100.198,76 zł. w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. Dalej w piśmie tym powód wskazał, że owo wypowiedzenie , w przypadku uregulowania kwoty 4.590,53 zł. wynikającej z niedotrzymania terminów płatności rat w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma nie będzie wywoływało żadnych skutków prawnych.

Przesyłka zawierająca to pismo nie została skutecznie doręczona pozwanemu. Na potwierdzeniu odbioru brak jest jakichkolwiek adnotacji co do przyczyn niedoręczenia przesyłki.

(d: pismo z dnia 24.05.2017r. k 32 , zpo kk 34-35)

Pismem z dnia 22.08.2017r. w imieniu (...) Bank S.A. z siedzibą w (...) S.A. we W. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 102.992,52 zł. w związku z rozwiązaniem umowy o w/w kredyt . Wezwanie to zostało skierowane do pozwanego na adres – ul. (...) (...) (...) Ł..

(d: wezwanie k 273)

W dniu 6.09.2017r. (...) Bank S.A. w W. wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...) w którym stwierdził, że na ten dzień figuruje wymagalne zadłużenie pozwanego z tytułu umowy o kredyt gotówkowy numer KGP (...) w kwocie 103.535,39 zł.

(d: wyciąg z ksiąg banku k 23)

Pismem z dnia 22.12.2017r. skierowanym do powoda pozwany uchylił się skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przez niego (...) Bank S.A. z siedzibą w W., na mocy którego zawarł umowę nr (...) o udzielenie (...) kredytu gotówkowego. W piśmie tym wskazał, że przy zawieraniu w/w umowy został wprowadzony w błąd co do wysokości udzielonego kredytu, kosztów kredytu, czasu trwania umowy oraz obowiązku spłaty zadłużenia. Podkreślił, że zawierając umowę kredytu został poinformowany, że wysokość kredytu wynosi 20.000 zł., nie został poinformowany o wysokości prowizji dla banku i pośrednika kredytowego oraz został zapewniony, że po trzech miesiącach kredyt zostanie przepisany na I. H. (1). Pozwany dołączył dowód nadania przesyłki do powoda z dnia 22.12.2017r.

(d: pismo pozwanego z dnia 22.12.2017r., k 50, dowód nadania kk 51-52)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty , których wiarygodność nie była kwestionowana oraz zeznania świadka I. H. (1) oraz pozwanego. W ocenie Sądu prawdziwie odpowiadają zeznania pozwanego i świadka; są spójne i znajdują oparcie w dokumentach.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać , że pierwszy z podniesionych przez powoda zarzutów tj. uchylenie się skutków prawnych złożonego przez niego oświadczenia woli nie był zasadny.

Odnosząc się do podstawy prawnej tego zarzutu, tj. art. 84 § 1 k.c., należy podkreślić, że w rozumieniu tego przepisu błędem co do czynności prawnej jest mylne wyobrażenie podejmującego tą czynność o rzeczywistym stanie sprawy, czyli niezgodność między rzeczywistością, a jej odbiciem w świadomości tego podmiotu. Błąd nie odnosi się więc do sfery motywacyjnej. Ponadto musi dotyczyć stanu istniejącego w momencie zawierania umowy, a nie okoliczności, które zaistniały w toku jej realizacji, doprowadzając stronę do przekonania, że jej decyzja o zawarciu umowy była błędna. Możliwość uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli zachodzi nie tylko wtedy, gdy błąd dotyczy okoliczności faktycznych, ale także prawnych. Przy tym - musi być on istotny i odnosić się do treści oświadczenia woli.

Nie można natomiast mówić o błędzie w sytuacji, gdy ktoś składa podpis na dokumencie bez uprzedniego przeczytania go. Postawa osoby składającej oświadczenie, świadomie wykluczająca możliwość poznania stanu faktycznego, wyłącza błąd. Osoba, która świadomie podpisuje dokument nie znając jego treści, nie myli się, lecz świadomie akceptuje oświadczenia zawarte w dokumencie. Okolicznością, która wyklucza możliwość skutecznego powoływania się na błąd, jest też sytuacja, gdy mylne wyobrażenie o treści czynności prawnej zostało spowodowane niedbalstwem strony. z poczynionych ustaleń wynika, że powodowi przedstawiono umowę kredytową, na jej każdej stronie widnieje jego parafa, a na ostatniej podpis. Powód wykazał się niedbalstwem nie czytając dokładnie jej treści, co w świetle powyższych rozważań wyklucza możliwość powoływania się na błąd.

Natomiast zgodzić się należy z pozwanym , że w realiach niniejszej sprawy nie można mówić o skutecznym wypowiedzeniu przez powoda umowy kredytu, dokonane pismem z dnia 24.05.2017r.

Pomijając, że pismo to nie zostało wysłane na wskazany przez powoda w umowie o kredyt adres jego zamieszkania, to dodatkowo powróciło ono do banku bez żadnych adnotacji odnośnie przyczyn jego niedoręczenia . Bank nie podjął ze swej strony żadnych czynności zmierzających do wyjaśnienia, dlaczego poczta nie uczyniła adnotacji . Poczta nie zaznaczyła, że adresat wyprowadził się, bądź jest pod tym adresem nieznanym. Bank nie miał w takiej sytuacji podstaw do przyjęcia, że przesyłka ta została skutecznie doręczona powodowi. Podnoszona przez powoda okoliczność, iż pismo to zostało wysłane na wskazany przez pozwanego we wniosku o kredyt adres dla korespondencji „ było dwukrotnie awizowane” już choćby z uwagi na powyższe rozważania nie może odnieść zamierzonego skutku. Nadto

należy zaznaczyć, że ów wniosek o (...) złożony przez pozwanego, jak wynika z jego treści miał na celu przedstawienie pozwanemu przez Bank propozycji maksymalnej kwoty kredytu, jaki Bank może mu udzielić. I tylko w tym znaczeniu należy uznać wskazany przez powoda adres dla korespondencji. Nie bez znaczenia jest i ta okoliczność, że pozwany kontaktował się z Bankiem w sprawie przesłania mu dokumentów kredytowych, podawał swój adres zamieszkania. Okoliczność tą powód musiał odnotować, skoro pismem z dnia 22.08.2017r. w imieniu (...) Bank S.A. z siedzibą w (...) S.A. we W. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 102.992,52 zł., kierując wezwane do pozwanego na adres – ul. (...) (...)-(...) Ł.. Podobnie powód w pozwie jako adres pozwanego wskazał adres z umowy o kredyt. Nie doręczając skutecznie pozwanemu wezwania do zapłaty pozbawił go możliwości skorzystania z uprawnień wynikających z samej umowy w zakresie np. restrukturyzacji zadłużenia. Nie wyczerpał trybu wypowiedzenia umowy wynikającego z samej umowy jak i Prawa Bankowego, obowiązującego w dacie zawarcia umowy. (art. 75c)

W ocenie Sądu, w sytuacji, kiedy w realiach przedmiotowej sprawy nie można uznać, by doszło do skutecznego wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytowej, a co za tym idzie by ciążył na nim obowiązek spłaty całości zadłużenia, objętego pozwem, powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 75 ust 2 Prawa Bankowego (a contrario).

Z uwagi na to, że powód cofnął pozew co do kwoty 20 zł. Sąd umorzył postępowanie co do tej kwoty w pkt 1 wyroku na mocy art. 203§ 1 k.p.c. (cofnięcie nastąpiło przez rozprawą)

Podstawą rozstrzygnięcia z pkt 3 był przepis art. 98 k.p.c. w zw. z §2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.